

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

17 päivänä tammikuuta 2019^{*i}

Ennakkoratkaisupyyntö – Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka – Libyan tilanteen johdosta määrättävät rajoittavat toimenpiteet – Sopimusketju, jolla pyritään antamaan pankkitakaus varojen jäädyttämistä koskevaan luetteloon merkitylle yhteisölle – Vastatakaussopimusten perusteella maksetut kulut – Asetus (EU) N:o 204/2011 – 5 artikla – Käsite ”varojen asettaminen asetuksen N:o 204/2011 liitteessä III mainitun yhteisön saataville” – 12 artiklan 1 kohdan c alakohta – Käsite ”vakuudellinen vaade” – Käsite ”henkilö tai yhteisö, joka toimii 12 artiklan 1 kohdan a tai b alakohdassa tarkoitetun henkilön puolesta”

Asiassa C-168/17,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Kúria (ylin tuomioistuin, Unkari) on esittänyt 23.3.2017 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 3.4.2017, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

SH

vastaan

TG,

UF:n osallistuessa asian käsittelyyn

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: neljännen jaoston puheenjohtaja M. Vilaras (esittelevä tuomari), joka toimii kolmannen jaoston puheenjohtajana, sekä tuomarit J. Malenovský, L. Bay Larsen, M. Safjan ja D. Šváby,

julkisasiamies: P. Mengozzi,

kirjaaja: hallintovirkamies R. Schiano,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 23.4.2018 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- SH, edustajinaan J. Burai-Kovács ja G. Stanka, ügyvédek, sekä Á. Mohay, jogi iroda vezetője,
- TG, edustajinaan B. Kutasi ja Á. Szenczy, ügyvédek, sekä E. Rosenfeld, avocat,
- UF, edustajinaan Z. Völgyesiné Hontvári ja A. Szerencsés, ügyvédek,

* Oikeudenkäyntikieli: unkari.

- Unkarin hallitus, asiamiehinään G. Koós ja Z. Fehér,
- Saksan hallitus, asiamiehinään T. Henze ja D. Klebs,
- Italian hallitus, asiamiehenään G. Palmieri, avustajanaan P. Gentili, avvocato dello Stato,
- Euroopan komissio, asiamiehinään L. Havas ja E. Paasivirta,

kuultuaan julkisasiamiehen 3.10.2018 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee ensinnäkin Libyan tilanteen johdosta määrättävistä rajoittavista toimenpiteistä 2.3.2011 annetun asetuksen (EU) N:o 204/2011 (EUVL 2011, L 58, s. 1) 5 ja 9 artiklan sekä 12 artiklan 1 kohdan, toiseksi mainitun direktiivin 12 artiklan 1 kohdan, sellaisena kuin se on 20.1.2014 annetussa neuvoston asetuksessa (EU) N:o 45/2014 (EUVL 2014, L 16, s. 1), ja kolmanneksi Libyan tilanteen johdosta määrättävistä rajoittavista toimenpiteistä ja asetuksen (EU) N:o 204/2011 kumoamisesta 18.1.2016 annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 2016/44 (EUVL 2016, L 12, s. 1) 17 artiklan 1 kohdan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty Kúrian (ylin tuomioistuin, Unkari) käsiteltäväksi saatetussa asiassa, jossa vastapuolina on kaksi unkarilaista pankkia SH ja TG, ja jossa on kyse yhtäältä SH:n TG:lle maksamista sellaista takauskuluista, jotka perustuivat Sahara Bank -nimisen libyalaisen pankin Libyan Housing and Infrastructure Board -nimiselle (Libyan asunto- ja infrastruktuurilautakunta, jäljempänä HIB) libyalaiselle urakoitsijalle myöntämään pankkitakaukseen, ja toisaalta TG:n Sahara Bankille myöntämään vastatakaukseen perustuvien kulujen maksamisesta.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Kansainvälinen oikeus

- 3 Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvosto hyväksyi Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan VII luvussa olevan 41 artiklan nojalla 26.2.2011 päätöslauselman 1970 (2011), jolla Libyassa tapahtuneiden vakavien ja systemaattisten ihmisoikeusloukkausten vuoksi otettiin käyttöön rajoittavat toimenpiteet kyseistä valtiota vastaan.
- 4 Kyseisen päätöslauselman 17 ja 21 kohdan mukaan Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvosto

”17. Päättää, että kaikkien jäsenvaltioiden on välittömästi jäädytettävä kaikki ne niiden alueella olevat varat, muu rahoitusomaisuus ja taloudelliset resurssit, jotka ovat suoraan tai välillisesti tämän päätöslauselman liitteessä II nimettyjen henkilöiden tai yhteisöjen omistuksessa taikka määräysvallassa tai jotka ovat jäljempänä olevan 24 kohdan nojalla perustettavan pakotekomitean nimeämiä taikka jotka kuuluvat näiden tahojen puolesta tai johdolla toimiville henkilöille tai yhteisöille taikka niiden omistuksessa tai määräysvallassa olevalle yhteisölle, ja päättää lisäksi, että kaikkien jäsenvaltioiden on huolehdittava sen estämisestä, etteivät niiden kansalaiset tai yksikään niiden alueella oleva henkilö tai yhteisö anna varoja, rahoitusomaisuutta tai taloudellisia resursseja tämän päätöslauselman liitteessä II nimettyjen henkilöiden tai yhteisöjen taikka komitean nimeämien henkilöiden saataville;

--

21. Päättää, että edellä 17 kohdassa määrättyillä toimenpiteillä ei kielletä nimettyä henkilöä tai yhteisöä suorittamasta maksua, joka johtuu sellaisesta sopimuksesta, joka on tehty ennen kyseisen henkilön tai yhteisön sisällyttämistä luetteloon, edellyttäen, että asianomaiset valtiot ovat todenneet, että 17 kohdassa tarkoitettu henkilö tai yhteisö ei ole suoraan tai välillisesti maksun saaja, ja että ne ovat kymmenen työpäivää ennen asiaa koskevan luvan antamista ilmoittaneet pakotekomitealle aikomuksestaan suorittaa tai vastaanottaa tällaisia maksuja tai sallia varojen, muun rahoitusomaisuuden tai taloudellisten resurssien vapauttaminen tätä varten.”

Unionin oikeus

Päätös 2011/137/YUTP

5 Pannakseen päätöslauselman 1970 (2011) täytäntöön Euroopan unionin neuvosto hyväksyi Libyan tilanteen johdosta määrättävistä rajoittavista toimenpiteistä 28.2.2011 annetun päätöksen 2011/137/YUTP (EUVL 2011, L 58, s. 53).

6 Kyseisen päätöksen 6 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Jäädytetään kaikki varat, muu rahoitusomaisuus ja taloudelliset resurssit, jotka ovat suoraan tai välillisesti seuraavien omistuksessa tai määräysvallassa:

a) – – päätöslauselman 1970 (2011) liitteessä II luetellut henkilöt ja yhteisöt ja YK:n turvallisuusneuvoston tai YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1970 (2011) 22 kohdan mukaisen komitean nimeämät muut henkilöt ja yhteisöt tai niiden puolesta tai johdolla toimivat henkilöt tai yhteisöt taikka niiden omistamat tai määräysvallassa olevat yhteisöt, jotka luetellaan liitteessä III;

b) liitteessä IV luetellut henkilöt ja yhteisöt, jotka eivät kuulu liitteeseen III, jotka ovat osallistuneet tai myötävaikuttaneet Libyassa oleviin henkilöihin kohdistuneiden vakavien ihmisoikeusloukkausten määräämiseen, valvontaan tai muunlaiseen ohjaamiseen, mukaan lukien osallistumalla tai myötävaikuttamalla siviiliväestöön ja siviilikohteisiin suuntautuneiden hyökkäysten, ilmapommitukset mukaan lukien, suunnitteluun, määräämiseen, johtamiseen tai suorittamiseen rikkoen kansainvälistä oikeutta, taikka yksilöt tai yhteisöt, jotka toimivat niiden puolesta tai niiden johdolla taikka niiden omistamat tai valvomat yhteisöt.

2. Varoja, muuta rahoitusomaisuutta tai taloudellisia resursseja ei saa suoraan tai välillisesti asettaa 1 kohdassa tarkoitettujen luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden tai yhteisöjen saataville tai hyödynnettäviksi.”

7 Päätöksen 7 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Liitteissä I, II, III tai IV lueteltujen nimettyjen henkilöiden tai yhteisöjen tai muiden henkilöiden tai yhteisöjen Libyassa, Libyan hallitus mukaan lukien, tai henkilöiden tai yhteisöjen, jotka esittävät vaateen tällaisen henkilön tai yhteisön välityksellä tai puolesta, vaateita, mukaan lukien korvausvaateet tai muut tämänkaltaiset vaateet kuten kuittausvaatimukset tai vakuudelliset vaatimukset, ei oteta huomioon sellaisten sopimusten tai liiketoimien yhteydessä, joiden suorittamiseen on vaikuttanut suoraan tai välillisesti, kokonaan tai osittain, jokin toimenpide, josta on päätetty päätöslauselman 1970 (2011) nojalla, mukaan lukien unionin tai minkä tahansa jäsenvaltion toimenpiteet, joita turvallisuusneuvoston asiaan liittyvien päätösten täytäntöönpano merkitsee tai edellyttää tai jotka jollain tavalla liittyvät siihen, tai tässä päätöksessä tarkoitettu toimenpide.”

Asetus N:o 204/2011

- 8 Neuvosto antoi päätöksen 2011/137 perusteella asetuksen N:o 204/2011, joka tuli voimaan 3.3.2011.
- 9 Kyseisen asetuksen johdanto-osan ensimmäinen ja toinen perustelukappale kuuluvat seuraavasti:
- ”(1) – – päätöslauselman 1970 (2011) mukaisesti päätöksessä 2011/137 – – säädetään aseidenvientikiellosta ja kansallisissa tukahduttamistoimissa käytettävien tarvikkeiden vientikiellosta sekä maahanpääsyn rajoittamisesta ja varojen ja taloudellisten resurssien jäädyttämisestä sellaisten henkilöiden ja yhteisöjen osalta, jotka ovat Libyassa olleet osallisina vakavissa ihmisoikeusloukkauksissa, kuten osallistuneet kansainvälisen oikeuden vastaisiin, siviiliväestöön ja infrastruktuuriin kohdistuviin hyökkäyksiin. Kyseiset luonnolliset henkilöt, oikeushenkilöt ja yhteisöt luetellaan päätöksen liitteissä.
- (2) Osa näistä toimenpiteistä kuuluu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen soveltamisalaan, ja sen vuoksi niiden täytäntöönpano edellyttää lainsäädäntöä unionin tasolla erityisesti sen varmistamiseksi, että talouden toimijat soveltavat niitä yhtenäisesti kaikissa jäsenvaltioissa.”
- 10 Mainitun asetuksen 1 artiklassa säädetään seuraavaa:
- ”Tässä asetuksessa tarkoitetaan
- a) ’varoilla’ rahoitusomaisuutta ja kaikenlaisia taloudellisia etuja, joihin kuuluvat muun muassa seuraavat:
- –
- v) luotot, kuittausoikeudet, takaukset, suoritustakaukset tai muut rahoitussitoumukset;
- vi) remburssit, konossementit, kauppakirjat;
- –
- b) ’varojen jäädyttämisellä’ toimia, joilla estetään kaikki sellainen varojen siirtäminen, kuljettaminen, muuntaminen, käyttö, käyttöön antaminen tai myyminen, joka muuttaisi niiden määrää, paljoutta, sijaintia, omistusta, hallintaa, luonnetta tai käyttötarkoitusta, taikka muut sellaiset muutokset, jotka mahdollistaisivat varojen käytön, omaisuudenhoito mukaan luettuna;
- c) ’taloudellisilla resursseilla’ kaikenlaista aineellista tai aineetonta, irtainta tai kiinteää omaisuutta, joka ei ole varoja mutta jota voidaan käyttää varojen, tavaroiden tai palvelujen hankkimiseen;
- d) ’taloudellisten resurssien jäädyttämisellä’ toimia, joilla estetään niiden käyttäminen varojen, tavaroiden tai palvelujen hankkimiseen muun muassa niitä myymällä, vuokraamalla tai kiinnittämällä;
- –”
- 11 Asetuksen 5 artiklassa säädetään seuraavaa:
- ”1. Jäädytetään kaikki liitteissä II ja III lueteltujen luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, yhteisöjen ja elinten hallussa, omistuksessa, hallinnassa tai valvonnassa olevat varat ja taloudelliset resurssit.
2. Varoja tai taloudellisia resursseja ei saa suoraan tai välillisesti asettaa liitteissä II ja III lueteltujen luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten saataville tai hyödynnettäviksi.

3. Kielletään tietoinen ja tarkoituksellinen osallistuminen sellaiseen toimintaan, jonka suorana tai välillisenä tavoitteena tai seurauksena on 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden kiertäminen.”

12 Asetuksen N:o 204/2011 9 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Edellä olevaa 5 artiklan 2 kohtaa ei sovelleta seuraaviin jäädytetyille tileille lisättäviin varoihin:

--

b) sellaisista sopimuksista tai velvoitteista johtuvat maksut, jotka on tehty tai jotka ovat syntyneet ennen sitä päivää, jona pakotekomitea, turvallisuusneuvosto tai neuvosto on nimennyt 5 artiklassa tarkoitettun luonnollisen henkilön, oikeushenkilön, yhteisön tai elimen,

edellyttäen, että nämä -- maksut jäädytetään 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti.”

13 Asetuksen 12 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Libyan hallituksen tai henkilöiden tai yhteisöjen, jotka esittävät vaateen sen välityksellä tai puolesta, vaateita, mukaan lukien korvausvaateet tai muut tämänkaltaiset vaateet kuten kuittausvaatimukset tai vakuudelliset vaatimukset, ei oteta huomioon sellaisten sopimusten tai liiketoimien yhteydessä, joiden suorittamiseen on vaikuttanut suoraan tai välillisesti, kokonaan tai osittain, jokin toimenpide, josta on päätetty päätöslauseلمان 1970 (2011) nojalla, mukaan lukien unionin tai minkä tahansa jäsenvaltion toimenpiteet, joita turvallisuusneuvoston asiaan liittyvien päätösten täytäntöönpano merkitsee tai edellyttää tai jotka jollain tavalla liittyvät siihen, tai tässä asetuksessa tarkoitettu toimenpide.”

Asetus N:o 45/2014

14 Asetuksen N:o 204/2011 12 artiklaa muutettiin asetuksen N:o 45/2014 1 artiklalla seuraavasti:

”1. Vaateita, jotka liittyvät sopimukseen tai liiketoimeen, jonka suorittamiseen ovat vaikuttaneet suoraan tai välillisesti, kokonaan tai osittain, toimenpiteet, jotka on määrätty tämän asetuksen nojalla, ei oteta huomioon, mukaan lukien korvausvaateet tai muut tämänkaltaiset vaateet, kuten korvausvaatimukset tai vakuuteen perustuvat vaatimukset, erityisesti joukkolainan, vakuuden tai korvauksen, etenkin missä tahansa muodossa olevan rahallisen vakuuden tai rahallisen korvauksen, pidentämistä tai maksamista koskevat vaateet, jos vaateen esittää

a) liitteessä II tai III lueteltu nimetty henkilö, yhteisö tai elin;

b) kuka tahansa muu libyalainen henkilö, yhteisö tai elin, mukaan lukien Libyan hallitus;

c) henkilö, yhteisö tai elin, joka toimii a tai b alakohdassa tarkoitettun henkilön, yhteisön tai elimen välityksellä tai puolesta.

--”

15 Asetuksen N:o 204/2011 12 artiklaan tehty muutos tuli voimaan 22.1.2014.

Asetus 2016/44

16 Asetuksen 2016/44, joka tuli voimaan 20.1.2016, 17 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Vaateita, jotka liittyvät sopimukseen tai liiketoimeen, jonka suorittamiseen ovat vaikuttaneet suoraan tai välillisesti, kokonaan tai osittain, toimenpiteet, jotka on määrätty tämän asetuksen nojalla, ei oteta huomioon, mukaan lukien korvausvaateet tai muut tämänkaltaiset vaateet, kuten korvausvaatimukset tai vakuuteen perustuvat vaatimukset, erityisesti missä tahansa muodossa olevan joukkolainan, vakuuden tai korvauksen, etenkin rahallisen vakuuden tai rahallisen korvauksen, pidentämistä tai maksamista koskevat vaateet, jos vaateen esittää

- a) liitteessä II tai III lueteltu nimetty henkilö, yhteisö tai elin;
- b) kuka tahansa muu libyalainen henkilö, yhteisö tai elin, mukaan lukien Libyan hallitus;
- c) henkilö, yhteisö tai elin, joka toimii a tai b alakohdassa tarkoitettun henkilön, yhteisön tai elimen välityksellä tai puolesta.”

Pääasian tosiseikat ja ennakkoratkaisukysymykset

- 17 HIB ja UF, unkarilainen rakennusurakoitsijayhtiö, tekivät 7.7.2009 sopimuksen, jonka mukaan viimeksi mainittu suorittaisi julkisten infrastruktuurien toteuttamiseen liittyviä töitä Zawyan alueella Libyassa. HIB edellytti UF:lta libyalaisen pankin antamia pankkitakauksia taatakseen yhtäältä, että tämä täyttäisi saadun ennakkomaksun vastikkeeksi sovitut velvoitteensa (ennakkomaksun palauttamista koskeva takaus), ja toisaalta, että rakennustyöt suoritettaisiin loppuun (toimitustakaus).
- 18 Sahara Bank -pankki suostui antamaan HIB:n vaatimat takaukset, mutta se vaati UF:ää toimittamaan sille unkarilaisen pankin myöntämän vastatakauksen.
- 19 UF ja SH, eräs unkarilainen pankki, tekivät 16.10.2009 ennakkomaksun palauttamista koskevan vastatakaussopimuksen ja toimitustakausta koskevan vastatakaussopimuksen, joilla SH sitoutui antamaan vastatakauksia toisen sellaisen unkarilaisen pankin (TG) hyväksi, jonka SH oli valtuuttanut antamaan Sahara Bankille vastatakauksen ja sen vaatiman remburssin. SH antoi näin ollen 20.11. ja 16.12.2009 TG:n hyväksi 69 499 610 Libyan dinaarin (LYD) (noin 49 251 000 euroa) suuruisen, ennakkomaksun palauttamista koskevan vastatakauksen, jonka voimassaoloaika päättyi 14.9.2013, ja 9 266 615 dinaarin (noin 6 567 000 euroa) suuruisen, toimitustakausta koskevan vastatakauksen, jonka voimassaoloaika päättyi 15.7.2014.
- 20 TG antoi 24.11. ja 17.12.2009 Sahara Bankin hyväksi yhtäältä ennakkomaksun palauttamista koskevan vastatakauksen, jonka voimassaoloaika päättyi 30.8.2013, ja toisaalta se avasi standby-remburssin, jonka voimassaoloaika päättyi 30.6.2014, joten Sahara Bank myönsi HIB:n vaatimat pankkitakaukset.
- 21 Vastikkeeksi palvelusta, jonka TG oli tehnyt näitä takauksia annettaessa, SH sitoutui maksamaan tälle neljännesvuosittain etukäteen palkkion, jonka määrä oli 1,3 prosenttia vuodessa, ja korvaamaan tälle Sahara Bankin perimät kulut ja kustannukset sekä tälle aiheutuneet rahoituskulut ja mahdollisesti sovellettavaksi tulevat viivästyskorot.
- 22 Asetuksen (EU) N:o 204/2011 16 artiklan 2 kohdan täytäntöönpanosta 10.3.2011 annetulla neuvoston täytäntöönpanoasetuksella (EU) N:o 233/2011 (EUVL 2011, L 64, s. 13) HIB:n nimi lisättiin viimeksi mainitun asetuksen liitteessä III olevaan luetteloon 11.3.2011 lukien.

- 23 Asetuksen N:o 204/2011 16 artiklan 2 kohdan täytäntöönpanosta 21.3.2011 annetulla neuvoston täytäntöönpanoasetuksella (EU) N:o 272/2011 (EUVL 2011, L 76, s. 32) Sahara Bankin nimi lisättiin viimeksi mainitun asetuksen liitteessä III olevaan luetteloon 22.3.2011 lukien. Tämä nimi poistettiin luettelosta 2.9.2011 asetuksen N:o 204/2011 16 artiklan 2 kohdan täytäntöönpanosta 1.9.2011 annetulla neuvoston täytäntöönpanoasetuksella (EU) N:o 872/2011 (EUVL 2011, L 227, s. 3).
- 24 TG maksoi 2.9.2011 ja 16.7.2013 välisenä aikana Sahara Bankille sen kanssa tekemäänsä vastatakaussopimukseen perustuvat kulut.
- 25 HIB:n vaatimuksesta Sahara Bank yritti 29.11.2012 realisoida TG:n antaman, ennakkomaksun palauttamista koskevan vastatakauksen. Tämä kuitenkin kieltäytyi toimimasta vedoten vaatimuksen lainvastaisuuteen. Fővárosi Ítéltábla (Budapestin ylioikeus, Unkari) kielsi 22.4.2013 antamallaan lainvoimaisella ratkaisulla tällaisen maksun suorittamisen niin kauan kuin HIB olisi merkittävä asetuksen N:o 204/2011 liitteessä III olevaan luetteloon.
- 26 SH ja TG allekirjoittivat 20.12.2012 yhteisymmärryspöytäkirjan, jossa ne totesivat, ettei ennakkomaksun palauttamista koskevaan takaukseen perustuvaa maksuvaatimusta voitu ottaa huomioon niin kauan kuin HIB olisi rajoittavien toimenpiteiden kohteena. SH ilmoitti siinä aikomuksestaan maksaa ne ennakkomaksun palauttamista koskevasta vastatakauksesta ja toimitustakauksen vastatakauksesta aiheutuvat kulut, joita TG ja, sen välityksellä, Sahara Bank voisivat vaatia, ainoastaan sillä edellytyksellä, ettei HIB:hen enää kohdistettaisi tällaisia toimenpiteitä ennen näiden kahden vastatakauksen voimassaolon päättymistä. SH sitoutui maksamaan talletustilille kyseisenä ajankohtana vielä maksamatta olevat kulut ja myöhemmät kulut, ja näin maksettu summa piti vapauttaa asianomaisten ja säilytyspankin välillä tehdyssä talletussopimuksessa (jäljempänä talletussopimus) määrättyjen ehtojen mukaisesti.
- 27 SH, TG ja mainittu säilytyspankki tekivät samoin 20.12.2012 talletussopimuksen, jonka perusteella SH:n TG:lle myöntämiin vastatakauksiin sidoksissa olevat summat – kuten myös niiden tuottama korko – talletettiin ja säilytettiin.
- 28 Talletussopimuksen osapuolet sopivat, että talletetut summat maksettaisiin SH:lle siinä tapauksessa, ettei HIB:n nimeä olisi poistettu asetuksen N:o 204/2011 liitteessä III olevasta luettelosta ennen SH:n antamien vastatakausten voimassaolon päättymisajankohtia. Vaihtoehtoisesti ne sopivat, että jos HIB:n nimi poistettaisiin asetuksen N:o 204/2011 liitteessä III olevasta luettelosta ennen kyseisiä ajankohtia, talletetut summat palautuisivat TG:lle.
- 29 SH maksoi 20.12.2012 jälkeen kyseiselle talletustilille TG:lle tämän antamien vastatakausten perusteella suoritettavat kulut.
- 30 SH:n ennakkomaksun palauttamisesta antaman vastatakauksen voimassaoloaika päättyi 14.9.2013, mutta HIB:n nimeä ei ollut poistettu asetuksen N:o 204/2011 liitteessä III olevasta luettelosta.
- 31 Asetuksella N:o 45/2014 tehdyn, 22.1.2014 voimaan tulleen muutoksen johdosta asetuksen N:o 204/2011 12 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaan vaateita, jotka liittyvät sopimukseen tai liiketoimeen, jonka suorittamiseen ovat vaikuttaneet tämän asetuksen nojalla määrätty toimenpiteet, ei oteta huomioon, jos vaateen esittää muun muassa kuka tahansa libyalainen henkilö, yhteisö tai elin.
- 32 HIB:n nimi poistettiin asetuksen N:o 204/2011 16 artiklan 2 kohdan täytäntöönpanosta 28.1.2014 annetulla neuvoston täytäntöönpanoasetuksella (EU) N:o 74/2014 (EUVL 2014, L 26, s. 1) ensiksi mainitun asetuksen liitteessä III olevasta luettelosta 29.1.2014 alkanein vaikutuksin.

- 33 SH vaati 31.1.2014 säilytyspankkia vapauttamaan talletetun määrän SH:lle sillä perusteella, että sen ennakkomaksun palauttamisesta antaman vastatakauksen voimassaoloaika oli päätynyt sellaisen ajanjakson aikana, jolloin HIB:n nimi oli ollut merkittynä asetuksen N:o 204/2011 liitteessä III olevaan luetteloon. TG kieltäytyi antamasta talletussopimuksessa sovittua, talletuksen vapauttamiseksi tarvittavaa ilmoitusta sillä perusteella, etteivät vapauttamisen edellytykset olleet täyttyneet.
- 34 SH saattoi näin ollen asian ensimmäisen asteen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen kyseisen talletuksen vapautetuksi. TG puolestaan nosti vastakanteen, jossa se vaati SH:n velvoittamista maksamaan 2 072 321,18 euroa, joka muodostui niistä kuluista, jotka se katsoi itselleen aiheutuneen sen ja SH:n välisten sopimusten täytäntöönpanosta, ja sen Sahara Bankille maksamista vastatakauskuluista.
- 35 Ensimmäisen asteen tuomioistuin hyväksyi SH:n vaatimuksen mutta velvoitti sen maksamaan TG:lle 1 352 713,04 euron suuruisen summan. Se nimittäin katsoi, että SH:n ja TG:n välillä tehtyihin vastatakaussopimuksiin perustuvat kulut eivät kuuluneet asetuksen N:o 204/2011 soveltamisalaan, sillä ne olivat vastiketta unkarilaisen oikeushenkilön suorittamasta palvelusta. Sitä vastoin se katsoi, että TG:n Sahara Bankille maksamat takauskulut kuuluivat asetuksen N:o 204/2011 soveltamisalaan ja ettei TG siis voinut vaatia SH:lta niiden palauttamista.
- 36 Toisen asteen tuomioistuin muutti ensimmäisessä asteessa annettua tuomiota ja hylkäsi vastakanteen kokonaisuudessaan perustaen tämän siihen, että asianosaiset olivat talletussopimuksella muuttaneet vastatakaussopimusten ehtoja niiltä osin kuin nämä koskivat niihin liittyvien kulujen perintäoikeutta ja tämän oikeuden voimassaoloajan päättymistä. Tästä seurasi, että koska HIB:n nimeä ei ollut poistettu asetuksen N:o 204/2011 liitteessä III olevasta luettelosta ennen vastatakausten voimassaoloajan päättymistä, TG:llä ei ollut oikeutta saada maksua eri kuluista. Kyseinen tuomioistuin lisäsi vielä, että vaikka sopimuksia ei olisi muutettu, TG:llä ei olisi ollut oikeutta kyseiseen maksuun siitä syystä, että unionin lainsäädännössä säädetyt rajoittavat toimenpiteet olivat luonteeltaan pakottavia, joten TG ei voinut antaa takausta tällaisten toimenpiteiden kohteena olevalle yhteisölle eikä sillä siis voinut olla oikeutta saada tällaiseen takaukseen liittyviä kuluja katetuiksi. TG:n Sahara Bankille maksamat takauskulut olivat välillisesti palvelleet HIB:n hyväksi tapahtunutta, asetuksen N:o 204/2011 soveltamisalaan kuuluvan veloitteen täytäntöönpanoa.
- 37 TG haki Kúriassa muutosta nostamansa vastakanteen hylkäävään ratkaisuun. Se väittää, että toisen asteen tuomioistuin oli tulkinnut väärin asetuksen N:o 204/2011 5 ja 12 artiklaa siitä syystä, että 5 artiklan soveltamisala ulottui vain sellaisiin yhteisöihin, jotka mainittiin pakoteluettelossa, johon Sahara Bankin nimi ei enää ollut merkittynä, ja että 12 artikla koski asian kannalta merkityksellisenä ajanjaksona vain Libyan viranomaisia. TG totesi, että sekä sille palautuvat että Sahara Bankille maksetut takauskulut olivat pankkikuluja, etteivät ne muodostaneet takausta ja ettei niiden maksaminen palvellet HIB:n intressejä.
- 38 Sekä SH että sen vaatimuksia pääasiassa tukeva väliintulija UF vaativat, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin vahvistaisi toisessa oikeusasteessa annetun ratkaisun, sillä niiden mukaan tärkeää on vain se, että osapuolten allekirjoittamien sopimusten ketjuun kuuluvien toimijoiden joukosta yhden, tässä tapauksessa HIB:n, nimi mainittiin asetuksen N:o 204/2011 liitteessä III olevassa luettelossa
- 39 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin erottaa veloitteen täytäntöönpanon vakuudeksi asetetun takauksen takauskuluista, jotka ovat vastiketta takausveloitteen muodostavasta suorituksesta. Sen mukaan pankkitakauksen vapauttaminen HIB:n hyväksi, jos se olisi tapahtunut, olisi ollut asetuksella N:o 204/2011 kielletty maksu.
- 40 Se toteaa, että TG:n vastakanne jakautuu kahteen osaan, joista ensimmäisessä vaaditaan sen Sahara Bankille maksamien takauskulujen korvaamista ja joista toinen liittyy kuluihin, joita sillä oli oikeus vaatia SH:lta niiden välisen vastatakaussopimuksen perusteella.

- 41 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että tähän vaatimukseen vastaamiseksi on päätettävä, voidaanko takauskuluja maksamista pitää pankkitakaukseen jossakin suhteessa yhteydessä olevien varojen välillisenä maksuna. Lisäksi olisi päätettävä, voidaanko kyseistä maksua vaativaa TG:tä pitää henkilönä, joka toimii sellaisen henkilön, yhteisön tai elimen puolesta, johon sovelletaan asetuksessa N:o 204/2011 säädettyjä rajoittavia toimenpiteitä. Se pohtii myös, voidaanko kyseisen asetuksen 9 artiklaa, jossa säädetään varojen ja taloudellisten resurssien jäädyttämistä koskevista poikkeuksista, soveltaa.
- 42 Se toteaa, että asia olisi ratkaistava kansallisen oikeuden perusteella, jos TG:n esittämä, eri takauskuluja maksamista koskeva vaatimus ei kokonaan tai osittain kuuluisi asetuksen N:o 204/2011 soveltamisalaan. Jos näiden kuluja maksamista olisi pidettävä kyseisessä asetuksessa tarkoitettuna välillisenä maksuna eikä 9 artiklassa säädettyä poikkeussääntöä voitaisi soveltaa, vastakanne olisi hylättävä.
- 43 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että kyseiset eri sopimukset ovat kiinteästi toisiinsa sidoksissa, sillä niiden yksinomaisena tarkoituksena oli muodostaa HIB:n hyväksi pankkitakaus, ja ettei niitä voida käsitellä siten, että ne synnyttäisivät toinen toisistaan riippumattomia itsenäisiä velvollisuuksia.
- 44 Se huomauttaa, että jos takauskuluja maksamiseen sovelletaan rajoittavista toimenpiteistä annettua asetusta, on päätettävä, kumpaa asetusta, eli vastatakausten voimassaoloajan päättyessä voimassa ollutta asetusta N:o 204/2011 vai asetusta 2016/44, joka tuli voimaan ajankohtana, jolloin asia jo oli vireillä Unkarin tuomioistuimissa ja jolloin kyseisiä kuluja koskevaa lopullista tilinselvitystä ei ollut vielä tehty, on sovellettava.
- 45 Tässä tilanteessa Kúria on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:
- ”1) Kuuluvatko seuraavat takaukseen liittyvien kuluja maksuvelvollisuudet, jotka perustuvat sellaisista vastatakaussopimuksista muodostuvaan sopimusketjuun, jotka on tehty pankkitakauksen antamiseksi [HIB:n] hyväksi, asetuksen (EU) N:o 204/2011 – – soveltamisalaan,
- a) kun – – unioniin sijoittautuneella pankilla on velvollisuus maksaa vastatakaussopimukseen perustuvat kulut libyalaiselle pankille, joka on mainittu asetuksen [N:o 204/2011] liitteessä III olevassa – – luettelossa;
 - b) kun – – unioniin sijoittautuneella pankilla on velvollisuus maksaa vastatakaussopimukseen perustuvat kulut libyalaiselle pankille, jota ei ole mainittu asetuksen [N:o 204/2011] liitteessä III olevassa – – luettelossa, mutta pankkitakaus on annettu kyseisessä luettelossa mainitun HIB:n hyväksi;
 - c) kun asetuksella N:o 204/2011 – sen jälkeen kun sitä on asetuksella (EU) N:o 45/2014 muutettu – kielletään kaikki suorat ja välilliset maksut kaikille libyalaisille yhteisöille;
 - d) kun takauskuluja maksuvelvollisuus perustuu kahden Euroopan unioniin sijoittautuneen pankin välisessä suhteessa muotoutuneeseen sopimusketjuun kuuluvaan vastatakaussopimukseen, joka on tehty pankkitakauksen antamiseksi HIB:n hyväksi;
 - e) kun takauskuluja koskeva tilinselvitys tapahtuu takauskauden päätyttyä riita-asian oikeudenkäynnissä asetuksen (EU) 2016/44 voimaantulon jälkeen?
- 2) Jos edellä [ensimmäisen kysymyksen a ja b] kohdassa mainittu takauskuluja maksuvelvollisuus kuuluu asetuksen [N:o 204/2011] soveltamisalaan, onko asetuksen N:o 204/2011 liitteessä III mainitun oikeushenkilön, yhteisön tai elimen käytettäväksi suoraan tai välillisesti asetetuiksi varoiksi katsottava HIB:n hyväksi annettujen ennakkomaksun palauttamista koskevan takauksen ja toimitustakauksen perusteella libyalaiselle pankille – joka on myös ollut jonkin aikaa liitteessä III olevalla – – listalla – maksetut takauskulut?

- 3) Onko asetuksen N:o 204/2011 12 artiklan 1 kohdan b alakohtaa, sen jälkeen kun sitä on asetuksella N:o 45/2014 muutettu ([ensimmäisen kysymyksen c kohta]), tulkittava siten, että suoraan tai välillisesti vakuuteen perustuvina vaatimuksina voidaan pitää libyalaisen pankin vaatimia ja – unioniin sijoittautuneen pankin vastatakaussopimuksen perusteella maksamia takaukskuluja tai kustannuksia?
- 4) Onko asetuksella N:o 45/2014 muutetun asetuksen N:o 204/2011 12 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetuksi henkilöksi tai yhteisöksi – joka toimii 12 artiklan 1 kohdan a tai b alakohdassa mainittujen henkilöiden, yhteisöjen tai elinten välityksellä, nimissä tai lukuun – katsottava sellainen – unioniin sijoittautunut pankki, joka on HIB:n hyväksi annettavaa pankkitakausta varten tehtyyn sopimusten ketjuun kuuluvan vastatakaussopimuksen perusteella velvollinen maksamaan libyalaiselle yhteisölle takaukskuluja ([ensimmäisen kysymyksen d kohta])? Voidaanko suoraan tai välillisesti vakuuteen perustuvana vaatimuksena pitää takaukskuluja koskevaa vaatimusta, jonka tällainen pankki esittää jollekin toiselle – unioniin sijoittautuneelle pankille?
- 5) Koskeeko asetuksen (EU) N:o 204/2011 9 artiklassa tarkoitettu poikkeussäännös mitä tahansa maksusuoritusta?
- 6) Sovelletaanko siinä tapauksessa, että takaukskuluihin liittyvä tilinselvitys tapahtuu asetuksen N:o 204/2011 muuttamisesta annetun asetuksen [2016/44] – jossa on asiallisesti samansisältöiset säännökset kuin aikaisemmassa asetuksessa – voimaantulon jälkeen ([ensimmäisen kysymyksen e kohta]), asetusta [2016/44] asianosaisten välisen riita-asian ratkaisemiseen ja onko tämän asetuksen 17 artiklan 1 kohdan b alakohtaa tulkittava siten, että vakuuteen suoraan tai välillisesti perustuvina vaatimuksina voidaan pitää sellaisia maksuja ja kuluja koskevia libyalaisen pankin esittämiä vaatimuksia, jotka – unioniin sijoittautunut pankki on maksanut vastatakaussopimuksen perusteella? Onko mainitun asetuksen 17 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetuksi henkilöksi tai elimeksi – joka toimii 17 artiklan 1 kohdan a tai b alakohdassa tarkoitettun henkilön, yhteisön tai elimen välityksellä tai puolesta – katsottava sellainen – unioniin sijoittautunut pankki, jolla on HIB:n hyväksi annettavasta pankkitakauksesta tehdyistä sopimuksista muodostuvan sopimusten ketjuun kuuluvan vastatakaussopimuksen perusteella velvollisuus suorittaa takausmaksut libyalaiselle yhteisölle? Voidaanko vakuuteen suoraan tai välillisesti perustuvana vaatimuksena pitää takaukskuluja koskevaa vaatimusta, jonka tällainen pankki esittää jollekin toiselle – unioniin sijoittautuneelle pankille?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Alustavia huomautuksia

- 46 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan pääasiassa annettava ratkaisu riippuu erityisesti siitä, sovelletaanko asetusta N:o 204/2011 sellaisten sopimusten perusteella, jotka on tehty tarkoituksin antaa vastatakaus pankkitakaussopimukselle, jonka edunsaaja on kyseiseen asetukseen perustuvien rajoittavien toimenpiteiden kohteena, maksettaviin kuluihin.
- 47 Koska ennakkoratkaisukysymykset ovat useilta osin päällekkäisiä, ne on ryhmiteltävä ja muotoiltava uudelleen, jotta ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle voitaisiin antaa mahdollisimman täsmälliset vastaukset.
- 48 On siis katsottava, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii pääasiallisesti sitä, sovelletaanko pääasiassa kyseessä olevan kaltaisessa tilanteessa ensinnäkin asetuksen N:o 204/2011 5 artiklan 2 kohtaa, jossa kielletään varojen tai taloudellisten resurssien asettaminen suoraan tai välillisesti kyseisen asetuksen liitteessä III lueteltujen henkilöiden saataville, toiseksi saman asetuksen 12 artiklaa, jossa kielletään ottamasta huomioon sellaisten sopimusten tai liiketoimien

yhteydessä esitettyjä vaateita, joiden suorittamiseen saman asetuksen perusteella käyttöön otetut toimenpiteet ovat vaikuttaneet, kolmanneksi asetuksen N:o 204/2011 9 artiklaa, jossa säädetään 5 artiklan 2 kohdasta tehtävistä poikkeuksista, ja neljänneksi asetuksen 2016/44 17 artiklan 1 kohtaa, jolla on korvattu asetuksen N:o 204/2011 12 artikla.

Asetuksen N:o 204/2011 5 artiklan 2 kohta.

- 49 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy pääasiallisesti, onko asetuksen N:o 204/2011 5 artiklan 2 kohtaa tulkittava siten, että sitä sovelletaan pääasiassa kyseessä olevan kaltaisessa tilanteessa, jossa ensinnäkin unioniin sijoittautuneen pankin on maksettava libyalaiselle pankille, jonka nimi on merkitty mainitun asetuksen liitteessä III olevaan luetteloon, vastatakaussopimukseen perustuvat kulut, jossa toiseksi unioniin sijoittautuneen pankin on maksettava tällaiset kulut libyalaiselle pankille, jonka nimi ei enää esiinny mainitussa luettelossa, kun libyalaisen pankin antama pankkitakaus on annettu kyseiseen luetteloon merkityn yhteisön hyväksi, ja jossa kolmanneksi unioniin sijoittautuneen pankin on maksettava kyseiset kulut toiselle unioniin sijoittautuneelle pankille.
- 50 Asetuksen N:o 204/2011 5 artiklan 2 kohdassa säädetään, ettei mitään varoja tai taloudellisia resursseja saa suoraan tai välillisesti asettaa kyseisen asetuksen liitteessä II ja III lueteltujen luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten saataville tai hyödynnettäviksi.
- 51 On syytä todeta, että kyseisessä säännöksessä säädetty kielto antaa varoja tai taloudellisia resursseja henkilölle, joka on merkitty rajoittavien toimenpiteiden kohteena olevien henkilöiden luetteloon, on muotoiltu sanamuodoltaan poikkeuksellisen laajaksi, mistä termien ”suoraan tai välillisesti” käyttäminen on osoituksena, ja että se siis kattaa kaikki ne toimet, jotka sovellettavan kansallisen oikeuden mukaan ovat tarpeellisia, jotta henkilö saa tosiasiallisesti täyden määräysvallan kyseisiin varoihin tai taloudellisiin resursseihin (ks. vastaavasti tuomio 11.10.2007, Möllendorf ja Möllendorf-Niehuus, C-117/06, EU:C:2007:596, 50 ja 51 kohta; tuomio 29.6.2010, E ja F, C-550/09, EU:C:2010:382, 66 ja 74 kohta ja tuomio 21.12.2011, Afrasiabi ym., C-72/11, EU:C:2011:874, 39 ja 40).
- 52 Kyseistä laajaa ja selvää sanamuotoa sovelletaan näin taloudellisten resurssien kaikkeen saataville saattamiseen ja siis myös toimeen, jossa on kyse sellaisen sopimuksen täytäntöönpanosta, jossa molemmilla sopimuspuolilla on velvollisuuksia, ja josta on sovittu taloudellista vastiketta vastaan (tuomio 11.10.2007, Möllendorf ja Möllendorf-Niehuus, C-117/06, EU:C:2007:596, 56 kohta).
- 53 Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee lisäksi, että käsitteellä ”varat ja taloudelliset resurssit” on silläkin laaja merkitys, joka kattaa kaikenlaisen omaisuuden sen hankintatavasta riippumatta (ks. analogisesti tuomio 29.6.2010, E ja F, C-550/09, EU:C:2010:382, 69 kohta).
- 54 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tarkastelee ensimmäiseksi tilannetta, jossa unioniin sijoittautuneen pankin on maksettava vastatakaussopimukseen perustuvia kuluja libyalaiselle pankille, jonka nimi on merkitty asetuksen N:o 204/2011 liitteessä III olevaan luetteloon.
- 55 Vaikka pääasiassa on kyse kahden eurooppalaisen pankin väliseen vastatakaussopimukseen perustuvien kulujen maksamisesta, edellisessä kohdassa mainittu tilanne voisi tästä huolimatta vaikuttaa kyseisessä asiassa tehtävään ratkaisuun, koska ei ole poissuljettua, että TG:n esittämä vastatakaukseen perustuvia kuluja koskeva maksuvaade käsittää myös Sahara Bankille sinä ajanjaksona aiheutuneet takauskulut, jonka kuluessa sen nimi oli merkittynä kyseisen asetuksen liitteessä III olevaan luetteloon.
- 56 Pääasiassa kyseessä oleva libyalainen pankki eli Sahara Bank oli tässä tapauksessa merkittynä mainittuun luetteloon 22.3.–2.9.2011, joten ainoastaan mainitulla asetuksella on tässä suhteessa merkitystä.

- 57 Yksin se seikka, että tällaiselle pankille on millä perusteella tahansa maksettava rahasummia, saa aikaan sen, että kyseinen liiketoimi kuuluu saman asetuksen 5 artiklan 2 kohdan soveltamisalaan, koska mainitun säännöksen mukaisesti tällaisella liiketoimella asetetaan varoja suoraan saman asetuksen liitteessä III olevaan luetteloon merkityn henkilön saataville.
- 58 Lisäksi on todettava, että – kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 34 kohdassa todennut – se, että maksut suoritetaan sellaisen liiketoimen puitteissa, jolle on ominaista suorituksen ja vastasuorituksen taloudellinen tasapaino, ja ne kuuluvat ennen asetuksen N:o 204/2011 voimaantuloa tehdyn sopimuksen täytäntöönpanoon, ei sinänsä merkitse sitä, etteivät ne kuuluisi asetuksen ja siinä säädettyjen kieltojen soveltamisalaan (ks. vastaavasti tuomio 11.10.2007, Möllendorf ja Möllendorf-Niehuus, C-117/06, EU:C:2007:596, 49 ja 62 kohta).
- 59 Toiseksi ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuimien pohtii, onko asetusta N:o 204/2011 mahdollista soveltaa sellaisten kulujen maksamiseen, jotka unioniin sijoittautuneen pankin oli vastatakaussopimuksen perusteella maksettava libyalaiselle pankille sen jälkeen, kun tämän nimi oli poistettu kyseisen asetuksen liitteessä III olevasta luettelosta.
- 60 Tällaisten maksujen ei voida katsoa olevan mainitun asetuksen 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua varojen asettamista suoraan saataville, sillä näiden varojen saajan nimeä ei ole merkitty kyseisessä liitteessä III eikä myöskään saman asetuksen liitteessä II olevaan luetteloon, johon siihenkin kyseisessä säännöksessä oleva kielto kohdistuu.
- 61 Mainituilla maksuilla voitaisiin silti asettaa välillisesti varoja asetuksen N:o 204/2011 liitteessä III olevaan luetteloon merkityn henkilön, kuten tässä tapauksessa HIB:n, joka on pääasiassa kyseessä olevien vastatakaussopimusten taustalla olevien pankkitakausten edunsaaja ja jonka nimi oli merkittynä kyseiseen luetteloon 11.3.2011–29.1.2014 eli sen jälkeen, kun Sahara Bankin nimi oli siitä poistettu, saataville.
- 62 Jotta varoja voitaisiin katsoa annetun välillisesti sellaisen henkilön saataville, jonka nimi on merkitty kyseisen asetuksen liitteessä III olevaan luetteloon, on kuitenkin tarpeen, että ne voidaan palauttaa kyseiselle henkilölle tai että nämä varat ovat tämän henkilön saatavilla, etenkin kun otetaan huomioon näiden varojen saajan ja tällaisen henkilön välillä olevat oikeudelliset tai taloudelliset siteet.
- 63 TG:n Sahara Bankille maksettavat kulut ovat tässä tapauksessa HIB:n hyväksi sellaisessa asiayhteydessä annettujen pankkitakausten vastiketta, jossa niiden olisi pitänyt kuulua unkarilaisen pankin eli SH:n maksettavaksi. Kyseisiä kuluja ei siis niiden luonteen vuoksi ollut tarkoitettu palautettavaksi HIB:lle. Unionin tuomioistuimelle esitetystä asiakirja-aineistosta myöskään ei millään tavoin ilmene, että HIB:llä olisi Sahara Bankiin edellisessä kohdassa kuvatun kaltaisia siteitä. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on kuitenkin vielä varmistettava, onko asia todella näin.
- 64 Unioniin sijoittautuneen pankin libyalaiselle pankille vastatakaussopimuksen nojalla maksamien kulujen voidaan asetuksen N:o 204/2011 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin tavoin katsoa olevan asetettu sellaisen henkilön hyödynnettäväksi, jonka nimi on merkitty kyseisen asetuksen liitteessä III olevaan luetteloon, vain silloin, kun nämä maksut pankkitakaussopimuksen ja vastatakaussopimusten perusteella mahdollistivat suoraan tai välillisesti sen, että jompaankumpaan luetteloon merkitty pankkitakauksen saaja saa nämä takaukset täytäntöönpannuksi.
- 65 Näin olisi muun muassa tilanteessa, jossa pankkitakauksen saajan oikeus vaatia takauksen täytäntöönpanoa riippuisi kokonaan tai osittain vastatakaussopimukseen perustuvien kulujen maksamisesta. Näihin kuluihin perustuvien maksujen voitaisiin näiltä osin katsoa olevan asetettu sellaisen henkilön hyödynnettäväksi, jonka nimi on merkitty kyseisen asetuksen liitteessä III olevaan luetteloon.

- 66 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on kuitenkin suoritettava tarvittavat tarkistukset varmistuakseen siitä, ettei niitä vastatakaussopimukseen perustuvien kulujen maksuja, jotka unioniin sijoittautunut pankki eli TG suoritti libyalaiselle pankille, tässä tapauksessa Sahara Bankille, ole tämän tuomion 64 ja 65 kohdassa esitetyt seikat huomioon ottaen asetettu HIB:n hyödynnettäväksi.
- 67 Kolmanneksi unioniin sijoittautuneen pankin toiselle unioniin sijoittautuneelle pankille vastatakaussopimuksen perusteella suorittamien kulujen maksut, jotka muodostuvat osittain viimeksi mainitun libyalaiselle pankille toisen vastatakaussopimuksen yhteydessä maksamien kulujen palauttamisesta, eivät lähtökohtaisesti voi kuulua asetuksen N:o 204/2011 5 artiklan 2 kohdan soveltamisalaan suoraan sellaisen henkilön hyödynnettäväksi asetettuina varoina, jonka nimi on merkitty kyseisen asetuksen liitteessä III olevaan luetteloon.
- 68 Varojen välilliseen asettamiseen tällaisen henkilön saataville tai siihen, että tämä käyttää näitä varoja, sovelletaan tämän tuomion 61–66 kohdassa esitetyjä seikkoja.
- 69 Kaikki edellä lausuttu huomioon ottaen asetuksen N:o 204/2011 5 artiklan 2 kohtaa on tulkittava siten,
- että sitä sovelletaan pääasiassa kyseessä olevan kaltaisessa tilanteessa, jossa unioniin sijoittautuneen pankin on maksettava vastatakaussopimukseen perustuvat kulut sellaiselle libyalaiselle pankille, jonka nimi on merkitty kyseisen asetuksen liitteessä III olevaan luetteloon, ja
 - ettei sitä lähtökohtaisesti sovelleta pääasiassa kyseessä olevan kaltaisessa tilanteessa, jossa unioniin sijoittautuneen pankin on maksettava vastatakaussopimukseen perustuvat kulut sellaiselle libyalaiselle pankille, jonka nimi ei enää ole merkittynä kyseisen asetuksen liitteessä III olevaan luetteloon, tai jossa unioniin sijoittautuneen pankin on maksettava tällaiset kulut toiselle unioniin sijoittautuneelle pankille, kun libyalaisen pankin asettama pankkitakaus on annettu kyseiseen luetteloon merkityn yhteisön hyväksi, paitsi siinä tapauksessa, että tällainen maksu sen saajana olevan pankin ja mainittuun luetteloon merkityn yhteisön välisten oikeudellisten tai taloudellisten siteiden vuoksi johtaa kyseisten kulujen asettamiseen välillisesti mainitun yhteisön hyödynnettäväksi.

Asetuksen N:o 204/2011 12 artikla

- 70 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy pääasiallisesti, onko asetuksen N:o 204/2011 12 artiklaa tulkittava pääasiassa kyseessä olevan kaltaisessa tilanteessa siten, että sekä sen alkuperäistä versiota että sen asetuksesta N:o 45/2014 ilmenevää versiota sovelletaan, kun ensinnäkin unioniin sijoittautuneen pankin on maksettava vastatakaussopimukseen perustuvat kulut kyseisen asetuksen liitteessä III olevaan luetteloon merkitylle libyalaiselle pankille, kun toiseksi unioniin sijoittautuneen pankin on maksettava kyseiset kulut libyalaiselle pankille, jota ei ole merkitty kyseiseen luetteloon, kun libyalaisen pankin asettama pankkitakaus on annettu kyseiseen luetteloon merkityn yhteisön hyväksi, ja kun kolmanneksi unioniin sijoittautuneen pankin on maksettava kyseiset kulut toiselle unioniin sijoittautuneelle pankille.
- 71 Sekä asetuksen N:o 204/2011 12 artiklan alkuperäisessä versiossa että sen asetuksesta N:o 45/2014 ilmenevässä versiossa kielletään lähtökohtaisesti ottamasta huomioon vaatimuksia, jotka liittyvät mihin tahansa sopimukseen tai liiketoimeen, jonka suorittamiseen ovat vaikuttaneet tämän asetuksen nojalla käyttöön otetut toimenpiteet.
- 72 On syytä korostaa, että mainitussa 12 artiklassa säädetty kieltomekanismi perustuu kolmeen seikkaan.
- 73 Ensinnäkin asetuksella N:o 204/2011 käyttöön otettujen toimenpiteiden suorittamisen on vaikutettava suoraan tai välillisesti, kokonaan tai osittain sopimuksen tai liiketoimen täytäntöönpanoon. Sopimuksen tai liiketoimen on näin ollut oltava kyseiseen asetukseen perustuvien rajoittavien toimenpiteiden kohteena, jotta sen 12 artiklaa voitaisiin soveltaa.

- 74 Toiseksi kyseisen asetuksen 12 artiklassa kielletään ottamasta huomioon tällaiseen sopimukseen tai liiketoimeen liittyvää vaadetta, esimerkiksi korvausvaadetta, kuittausvaatimusta tai vakuudellista vaatimusta. Koska kyseisessä 12 artiklassa mainittujen vaateiden luettelo on – kuten ilmaisu ”mukaan lukien” osoittaa – luonteeltaan yleinen ja esimerkinomainen, kyseinen artikla kattaa kaikenlaiset sopimukseen tai liiketoimeen liittyvät vaatteet.
- 75 Vaateiden, joita on kiellettyä ottaa huomioon, on asetuksen N:o 204/2011 12 artiklan alkuperäisen version mukaan kolmanneksi oltava Libyan hallituksen tai sen välityksellä taikka puolesta toimivien henkilöiden tai yhteisöjen esittämiä, ja kyseisen artiklan asetuksesta N:o 45/2014 ilmenevän version mukaan niiden on oltava muun muassa kenen tahansa sellaisen libyalaisen henkilön, yhteisön tai elimen esittämiä, jota ei mainita asetuksen N:o 204/2011 liitteessä II tai III olevassa luettelossa.
- 76 Tässä yhteydessä on syytä todeta, ettei ensimmäisen vastatakaajan takaajalle tai toisen vastatakaajan ensimmäiselle vastatakaajalle vastatakaussopimukseen perustuvina kuluina suorittamia maksuja voida lähtökohtaisesti sulkea asetuksen N:o 204/2011 12 artiklan soveltamisalan ulkopuolelle.
- 77 Mainitulla asetuksella käyttöön otetut toimenpiteet voivat näet yhtäältä vaikuttaa vastatakaussopimuksen täytäntöönpanoon, jos vastatakauksen saajan nimi – kuten Sahara Bankin nimi tässä tapauksessa 22.3.–2.9.2011 – on merkittynä kyseisen asetuksen liitteessä III olevaan luetteloon tai jos takauksensaajan, jolla on vastatakaus, oma nimi – kuten tässä tapauksessa HIB:n nimi 11.3.2011–29.1.2014 – on merkittynä kyseiseen luetteloon.
- 78 Vastatakaussopimukseen perustuvia kuluja koskeva maksuvaade on toisaalta sekä asetuksen N:o 204/2011 12 artiklan alkuperäisessä versiossa tarkoitettu ”sopimusten yhteydessä” esitetty tai kyseisen artiklan asetuksessa N:o 45/2014 olevassa versiossa tarkoitettu ”sopimukseen liittyvä” vaade.
- 79 Jotta tällainen vaade olisi asetuksen N:o 204/2011 12 artiklan perusteella kielletty, sen on kuitenkin välttämättä oltava jonkin tässä artiklassa luetellun henkilön esittämä.
- 80 Maksuvaade kuuluu kyseisen asetuksen alkuperäisessä versiossa olevan 12 artiklan soveltamisalaan, jos se koskee sellaisen sopimuksen perusteella maksettavia kuluja, jolla unioniin sijoittautunut pankki antaa vastatakauksen libyalaiselle pankille, edellyttäen, että libyalaista pankkia voidaan pitää Libyan hallituksen puolesta toimivana yhteisönä, sillä tämä on ainoa kyseisessä artiklassa mainittu ryhmä, johon tällainen pankki voi tässä tapauksessa kuulua.
- 81 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tältä osin suoritettava tarkistukset, jotka ovat tarpeen sen määrittämiseksi, onko Sahara Bankin mahdollista katsoa toimineen Libyan hallituksen puolesta.
- 82 Asetuksen N:o 204/2011 12 artiklan 1 kohdan b alakohtaa, sellaisena kuin se on asetuksessa N:o 45/2014, sovelletaan pääasiassa kyseessä olevan kaltaisessa tilanteessa, sillä libyalainen pankki, jolla on unioniin sijoittautuneen pankin vastatakaus, on hyvinkin sellainen libyalainen henkilö, yhteisö tai muu elin, jota ei mainita kyseisen asetuksen liitteessä II eikä liitteessä III ja jota kyseisessä säännöksessä tarkoitetaan.
- 83 Tästä huolimatta on syytä todeta unionin tuomioistuimelle jätetystä asiakirja-aineistosta ilmenevän, että TG:n Sahara Bankille niiden välisen vastatakaussopimuksen nojalla tekemät viimeiset maksut suoritettiin 16.7.2013, joten arvioitaessa, onko näihin maksuihin sovellettava asetuksen N:o 204/2011 12 artiklaa, huomioon on otettava mainitun artiklan alkuperäinen versio.
- 84 Siltä osin kuin maksuvaade koskee sellaisen sopimuksen perusteella maksettavia kuluja, jolla unioniin sijoittautunut pankki antaa vastatakauksen toiselle unioniin sijoittautuneelle pankilla, ei sitä vastoin voida katsoa, että viimeksi mainitun pankin katsottaisiin asetuksen 12 artiklan alkuperäinen versio

huomioon ottaen toimivan Libyan hallituksen puolesta. Se nimittäin perii mainitut kulut sellaisen sopimuksen ehtojen perusteella, jonka tavoitteena on yksinomaan asettaa libyalaiselle pankille myönnetyn pankkitakauksen vastatakaus.

- 85 Kyseisen asetuksen 12 artiklan, sellaisena kuin se on asetuksessa N:o 45/2014, soveltaminen on mahdollista vain siinä tapauksessa, että se unioniin sijoittautunut pankki, joka vaatii toista unioniin sijoittautunutta pankkia maksamaan vastatakaussopimukseen perustuvat kulut, on asetuksen N:o 204/2011 12 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettu henkilö, yhteisö tai elin, joka toimii saman 1 kohdan a tai b alakohdassa tarkoitettujen henkilöiden, yhteisöiden tai elinten puolesta. Näin siis vaaditaan, että tämä unioniin sijoittautunut pankki toimii joko sellaisen henkilön, kuten pääasiassa HIB:n, puolesta, jonka nimi on merkittynä kyseisen asetuksen liitteessä III olevaan luetteloon, tai libyalaisen henkilön, yhteisön tai elimen taikka Libyan hallituksen puolesta.
- 86 Kun kyseessä on sopimusketju, joka muodostuu pankkitakauksesta ja kahdesta vastatakauksesta, lähtökohtaisesti ei voida katsoa, että kun unioniin sijoittautunut pankki perii toisen unioniin sijoittautuneen pankin kanssa tekemänsä vastatakaussopimuksen perusteella maksettavia kuluja, se toimii takaajan tai pankkitakauksen saajan puolesta. Pääasiassa kyseessä olevan kaltainen vastatakaussopimus on nimittäin toimeksiantajan ja vastatakaajan välillä tehty sopimus, jossa tämä sitoutuu yksipuolisesti ja peruuttamattomasti maksamaan määrätyn summan tietyille saajalle heti tämän sitä vaadittua ilman, että kyseisen sopimuksen taustalla olevaa oikeudellista suhdetta tutkittaisiin. Sillä, että toimeksiantaja maksaa vastatakaussopimukseen perustuvat kulut vastatakaajalle, pyritään pelkästään korvaamaan viimeksi mainitulle se suoritus, jonka se on vastatakauksen antaessaan tehnyt toimeksiantajalle. Tämän maksun vastaanottavan vastatakaajan ei siis voida katsoa toimivan takaajan tai pankkitakauksen, jolla on vastatakaus, saajan puolesta.
- 87 Asetuksen N:o 204/2011 12 artiklaa on siis tulkittava siten,
- että sen alkuperäistä versiota sovelletaan silloin, kun unioniin sijoittautuneen pankin on maksettava asetuksen liitteessä III olevaan luetteloon merkitylle libyalaiselle pankille vastatakaussopimukseen perustuvat kulut, ja silloin, kun unioniin sijoittautuneen pankin on maksettava kyseiset kulut libyalaiselle pankille, jota ei ole merkitty kyseiseen luetteloon, jos libyalaisen pankin asettama pankkitakaus on annettu kyseiseen luetteloon merkityn yhteisön hyväksi, edellyttäen, että libyalaista pankkia voidaan pitää Libyan hallituksen puolesta toimivana yhteisönä, mikä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tarkistettava
 - ettei sen asetuksesta N:o 45/2014 ilmenevää versiota sovelleta silloin, kun unioniin sijoittautuneen pankin on maksettava asetuksen liitteessä III olevaan luetteloon merkitylle libyalaiselle pankille vastatakaussopimukseen perustuvat kulut, eikä silloin, kun unioniin sijoittautuneen pankin on maksettava kyseiset kulut libyalaiselle pankille, jota ei ole merkitty kyseiseen luetteloon, jos libyalaisen pankin asettama pankkitakaus on annettu kyseiseen luetteloon merkityn yhteisön hyväksi ja jos kyseiset kulut on maksettu ennen kyseisen asetuksen voimaantuloa, ja
 - ettei sen alkuperäistä versiota eikä asetuksesta N:o 45/2014 ilmenevää versiota sovelleta silloin, kun unioniin sijoittautuneen pankin on maksettava vastatakaussopimukseen perustuvat kulut toiselle unioniin sijoittautuneelle pankille.

Asetuksen N:o 204/2011 9 artikla

- 88 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy pääasiallisesti, onko asetuksen N:o 204/2011 9 artiklaa tulkittava siten, että sitä voidaan soveltaa pääasiassa kyseessä oleviin eri sopimukseen perustuvien kulujen kaltaisten kulujen maksamiseen.

- 89 Kyseisen asetuksen 9 artiklan mukaan sen 5 artiklan 2 kohtaa ei sovelleta jäädytetyille tileille lisättäviin varoihin, joiden maksut johtuvat sellaisista sopimuksista tai velvoitteista, jotka on tehty tai jotka ovat syntyneet ennen sitä päivää, jona pakotekomitea, turvallisuusneuvosto tai neuvosto on nimennyt 5 artiklassa tarkoitetun luonnollisen henkilön, oikeushenkilön, yhteisön tai elimen, edellyttäen kuitenkin, että nämä maksut jäädytetään mainitun asetuksen 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti.
- 90 Asetuksen N:o 204/2011 9 artiklan säännöksissä tarkoitetaan näin pelkästään sellaisille henkilöille suoritettuja maksuja, joiden nimi on merkittynä kyseisen asetuksen liitteessä II tai sen liitteessä III olevaan luetteloon.
- 91 Tässä tapauksessa pankkitakauksen saaja eli HIB ei ole sen hyväksi annetun pankkitakauksen perusteella saanut mitään maksuja siitä lähtien, kun sen nimi on ollut merkittynä asetuksen N:o 204/2011 liitteessä III olevaan luetteloon. Lisäksi vastatakaajana oleva pankki eli TG maksoi takaajapankille, tässä tapauksessa Sahara Bankille, tälle kyseisen takauksen asettamisesta aiheutuneet kulut vasta sellaisen ajanjakson kuluessa, jona tämän nimi ei ollut merkittynä kyseisessä liitteessä olevaan luetteloon.
- 92 Asetuksen 9 artiklaa ei siis tällaisissa olosuhteissa voida soveltaa.
- 93 Asetuksen N:o 204/2011 9 artiklaa on näin ollen tulkittava siten, ettei sitä voida soveltaa sellaisiin maksuihin, joka liittyvät eri sopimuksiin perustuviin, pääasiassa kyseessä olevan kaltaisiin kuluihin.

Asetuksen 2016/44 17 artiklan 1 kohta

- 94 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy pääasiallisesti, onko asetuksen 2016/44 17 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että sitä sovelletaan pääasiassa kyseessä olevan kaltaisessa tilanteessa, jossa unioniin sijoittautuneen pankin toiselle unioniin sijoittautuneelle pankille maksettavia vastatakauskuluja koskeva lopullinen tilinselvitys tehdään kyseisen asetuksen voimaantulon jälkeen.
- 95 Asetus 2016/44 tuli asetuksen 26 artiklan mukaisesti voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistiin Euroopan unionin virallisessa lehdessä, eli 20.1.2016.
- 96 On syytä todeta, että kyseisen asetuksen 17 artiklan 1 kohdan säännökset vastaavat pääasiallisesti asetuksen N:o 204/2011 12 artiklan 1 kohdan, sellaisena kuin tämä on asetuksessa N:o 45/2014, säännöksiä.
- 97 TG:n Sahara Bankin hyväksi tässä tapauksessa suorittamat maksut ovat kaikki kuuluneet asetuksen N:o 204/2011 soveltamisalaan, eikä niihin voida soveltaa asetuksen 2016/44 säännöksiä.
- 98 Sitä vastoin SH:n ja TG:n välisen vastatakaussopimuksen perusteella suoritettavat maksut kuuluvat asetuksen 2016/44 soveltamisalaan, koska lopullista tilinselvitystä ei ollut vielä tehty eikä kyseisiä kuluja ollut tämän jälkeen vielä maksettu kyseisen asetukseen voimaantuloajankohtana.
- 99 Asetuksen 2016/44 17 artiklan 1 kohtaa on siis tulkittava siten, että sitä sovelletaan unioniin sijoittautuneen pankin toiselle unioniin sijoittautuneelle pankille maksamiin vastatakauskuluihin pääasiassa kyseessä olevan kaltaisessa tilanteessa, jossa lopullinen tilinselvitys tehdään kyseisen asetuksen voimaantulon jälkeen.

Oikeudenkäyntikulut

100 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Libyan tilanteen johdosta määrättävistä rajoittavista toimenpiteistä 2.3.2011 annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 204/2011 5 artiklan 2 kohtaa on tulkittava siten, että

- **että sitä sovelletaan pääasiassa kyseessä olevan kaltaisessa tilanteessa, jossa Euroopan unioniin sijoittautuneen pankin on maksettava vastatakaussopimukseen perustuvat kulut sellaiselle libyalaiselle pankille, jonka nimi on merkitty kyseisen asetuksen liitteessä III olevaan luetteloon**
- **ettei sitä lähtökohtaisesti sovelleta pääasiassa kyseessä olevan kaltaisessa tilanteessa, jossa Euroopan unioniin sijoittautuneen pankin on maksettava vastatakaussopimukseen perustuvat kulut sellaiselle libyalaiselle pankille, jonka nimi ei enää ole merkittynä kyseisen asetuksen liitteessä III olevaan luetteloon, tai jossa unioniin sijoittautuneen pankin on maksettava tällaiset kulut toiselle unioniin sijoittautuneelle pankille, kun libyalaisen pankin asettama pankkitakaus on annettu kyseiseen luetteloon merkityn yhteisön hyväksi, paitsi siinä tapauksessa, että tällainen maksu sen saajana olevan pankin ja mainittuun luetteloon merkityn yhteisön välisten oikeudellisten tai taloudellisten siteiden vuoksi johtaa kyseisten kulujen asettamiseen välillisesti mainitun yhteisön hyödynnettäväksi.**

2) Asetuksen N:o 204/2011 12 artiklaa on tulkittava siten, että

- **että sen alkuperäistä versiota sovelletaan silloin, kun unioniin sijoittautuneen pankin on maksettava asetuksen liitteessä III olevaan luetteloon merkitylle libyalaiselle pankille vastatakaussopimukseen perustuvat kulut, ja silloin, kun unioniin sijoittautuneen pankin on maksettava kyseiset kulut libyalaiselle pankille, jota ei ole merkitty kyseiseen luetteloon, jos libyalaisen pankin asettama pankkitakaus on annettu kyseiseen luetteloon merkityn yhteisön hyväksi, edellyttäen, että libyalaista pankkia pidetään Libyan hallituksen puolesta toimivana yhteisönä, mikä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tarkistettava**
- **ettei sen Libyan tilanteen johdosta määrättävistä rajoittavista toimenpiteistä annetun asetuksen N:o 204/2011 muuttamisesta 20.1.2014 annetusta neuvoston asetuksesta (EU) N:o 45/2014 ilmenevää versiota sovelleta silloin, kun Euroopan unioniin sijoittautuneen pankin on maksettava asetuksen liitteessä III olevaan luetteloon merkitylle libyalaiselle pankille vastatakaussopimukseen perustuvat kulut, eikä silloin, kun unioniin sijoittautuneen pankin on maksettava kyseiset kulut libyalaiselle pankille, jota ei ole merkitty kyseiseen luetteloon, jos libyalaisen pankin asettama pankkitakaus on annettu kyseiseen luetteloon merkityn yhteisön hyväksi ja jos kyseiset kulut on maksettu ennen kyseisen asetuksen voimaantuloa**
- **ettei sen alkuperäistä versiota eikä asetuksesta N:o 45/2014 ilmenevää versiota sovelleta silloin, kun unioniin sijoittautuneen pankin on maksettava vastatakaussopimukseen perustuvat kulut toiselle unioniin sijoittautuneelle pankille.**

- 3) Asetuksen N:o 204/2011 9 artiklaa on tulkittava siten, ettei sitä voida soveltaa sellaisiin maksuihin, joka liittyvät eri sopimuksiin perustuviin, pääasiassa kyseessä olevan kaltaisiin kuluihin.
- 4) Libyan tilanteen johdosta määrättävistä rajoittavista toimenpiteistä ja asetuksen (EU) N:o 204/2011 kumoamisesta 18.1.2016 annetun neuvoston asetuksen (EU) 2016/44 17 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että sitä sovelletaan Euroopan unioniin sijoittautuneen pankin toiselle Euroopan unioniin sijoittautuneelle pankille maksamiin vastatakauskuluihin pääasiassa kyseessä olevan kaltaisessa tilanteessa, jossa lopullinen tilinselvitys tehdään kyseisen asetuksen voimaantulon jälkeen.

Allekirjoitukset

i — Tähän tuomioon on tehty kauttaaltaan muutoksia sen ensimmäisen julkaisemisen jälkeen.